RENASTEREA

O noua orientare in cultura si arta a fost determinata de rolul tot mai important pe care-l ocupa burghezia, odata cu dezvoltarea mestesugurilor si a comertului. Caracterul laic patrunde in intreaga activitate spirituala a vremii.

Exista o arta promovata de mestesugarii dintre care s-a ridicat renumitul poet-muzician cizmarul Hans Sachs.
In universitati stiintele se studiaza impreuna cu teologia.
Subiectuloperelor de arta va fi constituit dintr-o bogata tematica luata din viata de zi cu zi.

Compozitorii vremii compun lucrari in care se observa spiritual umanist al vremii.
Apar noi genuri: balada, madrigalul, care oglindesc noua orientare ce conduce creatia artistica.

Secolul al 14-lea este cunoscut in muzica sub denumirea de Ars Nova, termen preluat dupa titlul unei lucrari teoretice a muzianului Philippe de Vitry (1291-1361).
In lucrarea acestuia sunt consemnate unele innoiri aparute in arta muzicala in comparatie cu lucrarile maestrilor scolii de la Notre Dame, ce apartin artei vechi (Ars Antiqua).
Vitry face unele precizari legate de arta compozitionala: succesiunea de cuvinte si octave perfecte trebuie evitata deoarece sonoritatea lor s-a dovedit saraca, inexpresiva. Lucrarea se desfasoara intr-o alternanta de de intervale disonante si consonante. Inceputul si sfarsitul sa se faca pe inntervale consonante.

Muzica franceza a secolului al 14-lea este reprezentata atat de Philippe Vitry cat si de Guillaume cea mai stralucita figura a epocii. Creatia sa contine un numar important de balade, rondeux, lais, virelais-piese polifonice si vocal-instrumentale, de o anumita factura.
Baladele sunt piese vocal instrumentale concepute in stilul contrapunctic, organizarea melodica facandu-se dupa formola A-B, modificata de la balada cavalereasca.

Motetele-lucrari destinate serviciilor religioase obligate sa respecte regulile deja stabilite.
Machault se distinge prin ocolirea acestora: text in franceza-rareori in latina, melodii proprii-in locul gregorianului-care amintesc de balade.

Missa lui Machault pregateste, alaturi de balade si motete etapa urmatoare denumita "epoca de aur a polifoniei de aur".

Evul mediu se sfarseste fara a fi preocupat de consemnarea propriei istorii muzicale.Tocmai de aceea Renasterea este considerata o adevarata "revolutie";umanismul, care nu se limiteaza doar asupra literaturii, se rasfrange si asupra altor arte, determina un interes deosebit fata de istoria muzicii.
Acest interes nu se opreste la epoca anterioara, ci, pe fondul unei admiratii nemasurate pentru ceea ce venea de la greci si romani, conduce la nasterea unei adevarate istorii a muzici.

Marcus Moebomius este primul autor care publica o dupa manuscrise textul grec original al principipalilor teoreticieni ai antichitatii: editia "Antiqua musicae auctores septem" insotita de notesi de o traducere in limba latina mai este utilizata inca si in zilele noastre, cu toate erorile sale si cu tot excesul sau de corecturi.
Aceasta prima lucrare face posibil ca muzicas greaca sa iasa din impasul disertatiilor fanteziste si sa intre in faza constructiva a discutiilor autorizate.

Paradoxal, interesul pentru arata veche conduce mai putin la rezultate restauratoare, ci mai degraba la un modernism fara precedent.
Disputele se poarta asupra unor subiecte ca sistemul cromatic si enarmonic, in aceste vremuri nascandu-se lucrari de o mare importanta ca:"Instituiori harmonichae" a lui Giuseffo Zarlino, "Dialogo della musica antica" a lui Vicenzo Galilei
"Sintagma musicum" a lui Praetorius sau "Armonia universala" a lui Mersenne.

Bibliografie:

Liviu Brumaru – Hrisanta Marin : Istoria mozicii si formele muzicale
Jaques Chailley : 40000 Ani de muzica

VIATA DE LICEU
se traieste o singura data!